

Förslag på skyddsföreskrifter för Överlida vattentäkt, Svenljunga kommun.

Huvudman för vattentäkten är Svenljunga kommun.

Nedan angivna föreskrifter ska gälla inom det skyddsområde som angivits på upprättad skyddsområdeskarta. Skyddsområdet är indelat i vattentäktszon (brunnsområde) samt primär och sekundär skyddszon.

All verksamhet inom skyddsområdet ska bedrivas med iakttagande av sådana skyddsåtgärder att risken för spridning av eventuell förorening minimeras. I övrigt ska kraven i Miljöbalken (SFS 1998:808) med tillhörande förordningar iakttas.

Dessa vattenskyddsföreskrifter gäller omedelbart efter kommunfullmäktiges fastställelse.

Definitioner i dessa föreskrifter¹

Arbetsfordon: Avser lastbilar, lastbilssläp, entreprenad- och skogsmaskiner, traktorer och liknande.

Avfall: Varje föremål, ämne eller substans som ingår i en avfallskategori och som innehavaren vill gör sig av med eller är skyldig att göra sig av med. (Samma definition som i 15 kap. 1 § miljöbalken).

Avloppsvatten: Spillvatten eller annan flytande orenlighet, vatten som används för kylning, vatten som avleds för avvattning av mark inom detaljplan som inte görs för viss eller vissa fastigheters räkning samt vatten som avleds för avvattning av en begravningsplats. (Samma definition som i 9 kap. 2 § miljöbalken).

Blöta marker: Mark där högsta grundvattenytan ligger mindre än 1 meter från markytan.

Brandfarliga vätskor: Med brandfarliga vätskor avses

1. de vätskor vilkas flampunkt är lika med eller lägre än 100 C,
2. de blandningar innehållande brandfarliga vätskor enligt 1 som Myndigheten för samhällsskydd och beredskap anger.

Direktavledning: När vatten leds rakt ut i recipient utan någon sorts fördröjning som till exempel slamgrop eller sedimentfälla.

Farligt gods: Gods som omfattas av bestämmelserna i lagen om transport av farligt gods med tillhörande följdlagstiftning (SFS 2006:263 respektive SFS 2006:311). Detta innebär gods som består av eller innehåller (SFS 2006:263 5§):

- explosiva ämnen och föremål
- gaser
- brandfarliga vätskor
- brandfarliga fasta ämnen, självreaktiva ämnen och fasta okänsliggjorda explosiva ämnen, självantändande ämnen och ämnen som utvecklar brandfarlig gas vid kontakt med vatten
- oxiderande ämnen och organiska peroxider
- giftiga och smittförande ämnen
- radioaktiva ämnen
- frätande ämnen, och
- övriga farliga ämnen och föremål enligt 20 §, SFS 2006:263

Hantering: Tillverkning, bearbetning, behandling, förpackning, förvaring, transport, användning, omhändertagande, destruktion, konvertering, saluföring, överlåtelse och därmed jämförliga förfaranden.

Inom vattenskyddsområde gäller särskilda bestämmelser vid hantering av brandfarliga vätskor enligt Naturvårdsverkets föreskrifter om skydd mot mark- och vattenförorening vid lagring av brandfarliga vätskor (NFS 2003:24).

¹ Senare lagändring, som genomförs efter 201X-XX-XX [fastställandedatum], och som ersätter den lag som avsnittet hänvisar till ska anses vara gällande.

Husbehov: Hantering av produkter avsedda för bruk i enskilda hushåll och i mängder och förpackningar anpassad för försäljning till och användning i enskilda hushåll.

Huvudman: Den som bär huvudansvaret för en verksamhet.

Kantzon: En zon på minst fem meter från var sida dike, vattendrag eller sjö.

Kemiskt bekämpningsmedel: Kemisk produkt som är avsedd för att förebygga eller motverka att djur, växter eller mikroorganismer, däribland virus, förorsakar skada eller olägenhet för människors hälsa eller skada på egendom. Beroende på användningsområde kan ett bekämpningsmedel vara antingen en biocidprodukt eller ett växtskyddsmedel. Kombinationsgödsel som innehåller bekämpningsmedel betraktas som kemiskt bekämpningsmedel.

Markberedning: En åtgärd som utförs på kalhyggen för att underlätta föryngringen. Vid markberedning används skogsmaskiner som med hjälp av olika typer av redskap river undan humuslagret så att mineraljorden blottläggs.

Organiska gödselmedel: Organiska gödselmedel är gödsel av animaliskt eller vegetabiliskt ursprung. Det kan vara stallgödsel, kompost, avloppsslam och rötresten eller biprodukter från livsmedelsindustrin.

Permanent upplag: Med permanent upplag menas en plats där material ligger längre än ett år.

Petroleumprodukter: Med petroleumprodukter menas energibärande material (t.ex. tjockolja, diesel och bensin) utvunna från råolja (petroleum) genom bearbetning i oljeraffinaderier

Större schaktningsarbeten: Större schaktningsarbeten avser här sänkning av markytan på större område än 200 m² och till ett djup större än 1 m under markytan.

Vattentäktzon: Området runt vattenverket där endast vattenverksamhet får bedrivas.

Växtnäringsämnen: De grundämnen som växterna behöver för normal utveckling. De växtnäringsämnen som oftast behöver tillföras i störst mängd är kväve-, fosfor- och kaliumföreningar. Ämnena tillförs marken i första hand via mineralgödsel (kemiskt framställt gödselmedel), gödsel från djur, ensilage som avger pressvatten samt avloppsslam.

Skyddsföreskrifter

§ 1 Vattentäktsson

Inom vattentäktssonen får endast vattentäktverksamhet bedrivas. Vattentäktssonen ska vara inhägnad och hållas otillgänglig för obehöriga.

§ 2 Hantering av för grund- och ytvattnet skadliga kemikalier

Kemiska bekämpningsmedel

Primär skyddszone: Hantering av kemiska bekämpningsmedel är förbjuden.

Undantag från förbudet gäller för transporter genom skyddszone.

Undantag från förbudet gäller för sådana ämnen som används för och som är godkända för dricksvattenproduktion.

Undantag från förbudet gäller för hantering av biocidprodukter klass 3 för husbehov, samt för skadedjursbekämpning i enskilda hushåll av CEPA-certifierat företag eller motsvarande.

Sekundär skyddszone: Hantering av kemiska bekämpningsmedel kräver tillstånd av den kommunala nämnden för miljöfrågor.

Undantag från tillståndsplikten gäller för transporter genom skyddszone.

Undantag från tillståndsplikten gäller för sådana ämnen som används för och som är godkända för dricksvattenproduktion.

Undantag från förbudet gäller för hantering av biocidprodukter klass 3 för husbehov, samt för skadedjursbekämpning i enskilda hushåll av CEPA-certifierat företag eller motsvarande.

Kemiska ämnen och produkter

Primär och sekundär skyddszone: Yrkesmässig hantering av för grund- eller ytvattnet skadliga ämnen och beredningar klassificerade och märkta som farliga kemiska produkter, enligt den så kallade CLP-förordningen och aktuella anvisningar från kemikalieinspektionen kräver tillstånd av den kommunala nämnden för miljöfrågor.

Petroleumprodukter och andra brandfarliga vätskor

Primär skyddszone: Hantering av mer än 25 liter petroleumprodukter och andra brandfarliga vätskor kräver tillstånd av den kommunala nämnden för miljöfrågor.

Undantag från tillståndskravet gäller för användning i maskiners och fordons egna tankar samt transporter genom skyddszone.

Där petroleumprodukter eller andra för vattnet skadliga ämnen hanteras ska skylt sättas upp som erinrar om vattenskyddsområdets existens. Skyltarna tillhandahålls av Svenljunga kommun.

Nyanläggning av underjordiska cisterner för förvaring av petroleum och andra brandfarliga vätskor är förbjuden.

Sekundär skyddszon: Hantering av mer än 125 liter petroleumprodukter och andra brandfarliga vätskor kräver tillstånd av den kommunala nämnden för miljöfrågor.

Undantag från tillståndskravet gäller för användning i maskiners och fordons egna tankar samt transporter genom skyddszonen.

Nyanläggning av underjordiska cisterner för förvaring av petroleum och andra brandfarliga vätskor kräver tillstånd av den lokala nämnden för miljöfrågor.

§ 3 Jordbruk inklusive trädgårdsnäring och liknande verksamheter

Primär och sekundär skyddszon: Lagring av gödsel direkt på mark är förbjudet med undantag för tillfällig lagring, i form av stuka i fält upp till tre veckor.

Spridning av avloppsslam är förbjudet.

Yrkesmässig spridning och lagring av organiska gödselmedel och växtnäringsämnen kräver tillstånd av den kommunala nämnden för miljöfrågor.

§ 4 Skogsbruk

Primär skyddszon: Markberedning är förbjudet på blöta marker och inom kantzoner till sjö, vattendrag och diken.

Skyddsdikning med direktavledning av dikesvattnet till vattendrag, diken eller sjö förbjuden.

Jord- eller vattenslagning av plantor som är behandlade med bekämpningsmedel är förbjuden.

Skyddsdikning kräver tillstånd från den kommunala nämnden för miljöfrågor.

Avverkning kräver anmälan till den kommunala nämnden för miljöfrågor.

Askåterföring kräver tillstånd av den kommunala nämnden för miljöfrågor.

Sekundär skyddszon: Jord- eller vattenslagning av plantor som är behandlade med bekämpningsmedel kräver tillstånd av den kommunala nämnden för miljöfrågor.

Skyddsdikning kräver tillstånd från den kommunala nämnden för miljöfrågor.

Avverkning kräver anmälan till den kommunala nämnden för miljöfrågor.

Askåterföring kräver anmälan till den kommunala nämnden för miljöfrågor.

§ 5 Fiskodling

Primär skyddszon: Fiskodling är förbjudet.

§ 6 Avloppsvatten

Primär skyddszon: Tryckavloppsledningar för spillvatten kräver tillstånd av den kommunala nämnden för miljöfrågor.

Nyanläggning av enskilda avlopp är förbjudet.

Nyanläggning av bräddavlopp till ytvatten från avloppsledningar är förbjudet.

Sekundär skyddszon: Tryckavloppsledningar för spillvatten kräver tillstånd av den kommunala nämnden för miljöfrågor.

Nyanläggning av bräddavlopp till ytvatten från avloppsledningar är förbjudet.

§ 7 Fordonstvätt

Primär skyddszon: Tvätt av motorfordon (även båt), maskiner och förbränningsmotorer med varmvatten, högtryck och/eller tvättkemikalier är förbjuden på annan plats än där tvättvattnet avleds till tvättanläggning som miljöprovats genom anmälan eller tillståndsansökan enligt Miljöbalken.

§ 8 Tåktverksamhet, muddring och större schaktningsarbeten

Primär skyddszon:
Nyetablering av tåktverksamhet är förbjudet.

Större schaktningsarbeten, sprängning av berg och borrhning i berg kräver tillstånd av kommunens nämnd för miljöfrågor. Erforderligt schaktningsarbete i samband med ledningsarbete, vägunderhåll eller liknande omfattas inte av tillståndsplikt

Användande av avfall, förorenade schaktmassor eller schaktmassor med okänt innehåll för utfyllnad eller andra anläggningsändamål kräver tillstånd av den kommunala nämnden för miljöfrågor.

Sekundär skyddszon:
Användande av avfall, förorenade schaktmassor eller schaktmassor med okänt innehåll för utfyllnad eller andra anläggningsändamål kräver tillstånd av den kommunala nämnden för miljöfrågor.

§ 9 Energianläggningar och enskilda vattentäkter

Primär och sekundär skyddszon: Anläggande för utvinning eller lagring av värme eller kyla i berg, mark, yt- eller grundvatten kräver tillstånd av den kommunala nämnden för miljöfrågor.

§ 10 Vägar

Primär skyddszon: Tillverkning och förvaring av asfalt, oljegrus eller vägsalt i permanenta upplag är förbjudet. Förvaring i tillfälliga upplag kräver tillstånd av den kommunala nämnden för miljöfrågor.

Nyanläggning av väg, beläggningsarbete och andra förbättringsarbeten på befintlig väg, garageuppfart eller liknande får inte ske utan anmälan till den kommunala nämnden för miljöfrågor. Lagning av mindre sprickor, hål samt ojämnheter som uppkommit när tjälen gått ur marken eller vid ojämnt slitage, s.k. potthål, är undantaget anmälningsplikten.

Upplag av snö med ursprung från trafikerade ytor utanför skyddszone är förbjudet.

Sekundär skyddszon: Tillverkning och förvaring av asfalt, oljegrus eller vägsalt i permanenta upplag kräver tillstånd av kommunens nämnd för miljöfrågor.

§ 11 Arbetsfordon

Primär och sekundär skyddszon: All uppställning av arbetsfordon lastat med farligt gods längre tid än 8 h är förbjuden.

Tillstånd krävs för uppställning av arbetsfordon under längre tid än en vecka.

Vid yrkesmässig användning av arbetsfordon ska saneringsberedskap upprätthållas.

§ 12 Trafik på vattenytor

Primär och sekundär skyddszon: Diesel är förbjudet som drivmedel för framförande av båt.

Båttrafik med förbränningsmotorer med andra drivmedel än diesel kräver tillstånd av kommunens nämnd för miljöfrågor.

Det är förbjudet att landa med sjöflygplan, helikopter etc.

Trafik med bensin- eller dieseldrivna fordon på isbelagd sjö är förbjuden.

Allmänna bestämmelser

Ikraftträdande

Kommunfullmäktiges beslut träder i kraft dagen för beslutet och ersätter tidigare beslut om vattenskyddsområde i Överlida. Skyddsföreskrifterna ska gälla från den tidpunkt vattenskyddsområdet inrättas. Enligt 7 kap. 22 § miljöbalken ska skyddsföreskrifterna gälla från denna tidpunkt även om de överklagas.

Tillstånd

I de fall tillstånd krävs enligt 7 kap. miljöbalken, får sådant medges av den kommunala nämnden för miljöfrågor och kan bli förknippat med villkor som anses erforderliga för att undvika att vattentäkten förorenas. I de fall anmälan krävs, görs detta till den kommunala nämnden för miljöfrågor.

Tillsynsmyndighet

Kommunfullmäktige i Svenljunga kommun fastställer vattenskyddsområdet och skyddsföreskrifterna. Därmed är den kommunala nämnden för miljöfrågor i Svenljunga kommun tillsynsmyndighet.

Vid olycka

Enligt 26 kap 22 § miljöbalken åligger det ägaren eller nyttjanderättshavaren av fastighet inom skyddsområdet att tillse att inträffade händelser som kan medföra risk för yt- eller grundvattenförorening anmäls. Inträffade olyckor ska omedelbart rapporteras genom alarmering på telefon nr 112 till räddningstjänsten.

Vattentäktsverksamhet

Föreskrifterna utgör inte hinder mot den hantering och de verksamheter som är nödvändiga för vattenverksamhetens bedrivande.

Skyltning²

Vid väggräns till vattenskyddsområdet och invid vägar som passerar genom området ska finnas skyltar som utmärker vattenskyddsområdet. Huvudmannen för vattentäkten i Svenljunga kommun ansvarar för att vattenskyddsområdet utmärks med skyltar. Utformningen av skyltar ska följa rekommendationer från Naturvårdsverket, Räddningsverket, Sjöfartsverket, Svenskt Vatten m.fl.

² Ytterligare krav på skyltning inom vattenskyddsområde finns i Naturvårdsverkets föreskrifter NFS 2003:24.

För uppsättande av skyltar för utmärkning av vattenskyddsområde

Inom ett avstånd av 50 meter från vägområde, krävs enligt 46 § väglagen Länsstyrelsens tillstånd. Där petroleumprodukter hanteras ska skylt uppsättas som erinrar om vattenskyddsområdets existens. Skyltarna tillhandahålls av huvudmannen för vattentäkten i Svenljunga kommun samt monteras av fastighetsägaren i omedelbar närhet till påfyllningsstället.

Dispensmöjligheter

Om det finns särskilda skäl får den kommunala nämnden för miljöfrågor meddela dispens från föreskrifterna ovan. I samband med en sådan prövning kan kommunen föreskriva särskilda villkor, som anses erforderliga för att undvika vattenförorening (16 kap 2 § miljöbalken).

Ersättning

De föreslagna skyddsföreskrifterna riktar sig mot åtgärder som kan antas förorena vattentillgången. Om en sakägare anser att föreskrifterna avsevärt försvårar pågående markanvändning kan krav på ersättning framföras till Svenljunga kommun. Talan om ersättning eller inlösen förs i miljödomstolen enligt 31 kap. miljöbalken.

Ny lagstiftning

Ny lagstiftning eller bestämmelser enligt förordningar, som fastställs efter beslutsdatum och som ökar skyldigheterna för sakägare inom skyddsområdet, gäller utöver här meddelade föreskrifter.

Hänsynsregler

I 2 kap miljöbalken finns allmänna hänsynsregler. Reglerna innebär att alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidtar en åtgärd ska skaffa sig den kunskap som behövs med hänsyn till åtgärdens eller verksamhetens art och omfattning för att skydda hälsa och miljö mot skada och olägenhet. Dessutom ska densamma utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Detta innebär att om en yt- eller grundvattentillgång utnyttjas eller kan antas komma att utnyttjas för vattentäkt, så är alla som vill bedriva sådan verksamhet eller vidta sådana åtgärder i vatten eller på land som kan skada vattentillgången skyldiga att skaffa sig tillräckliga kunskaper och vidta de skyddsåtgärder, tåla de begränsningar av verksamheten och iaktta de försiktighetsmått i övrigt som skäligen kan fordras för att förebygga eller avhjälpa skadan.